

BEMUTATKOZÁS

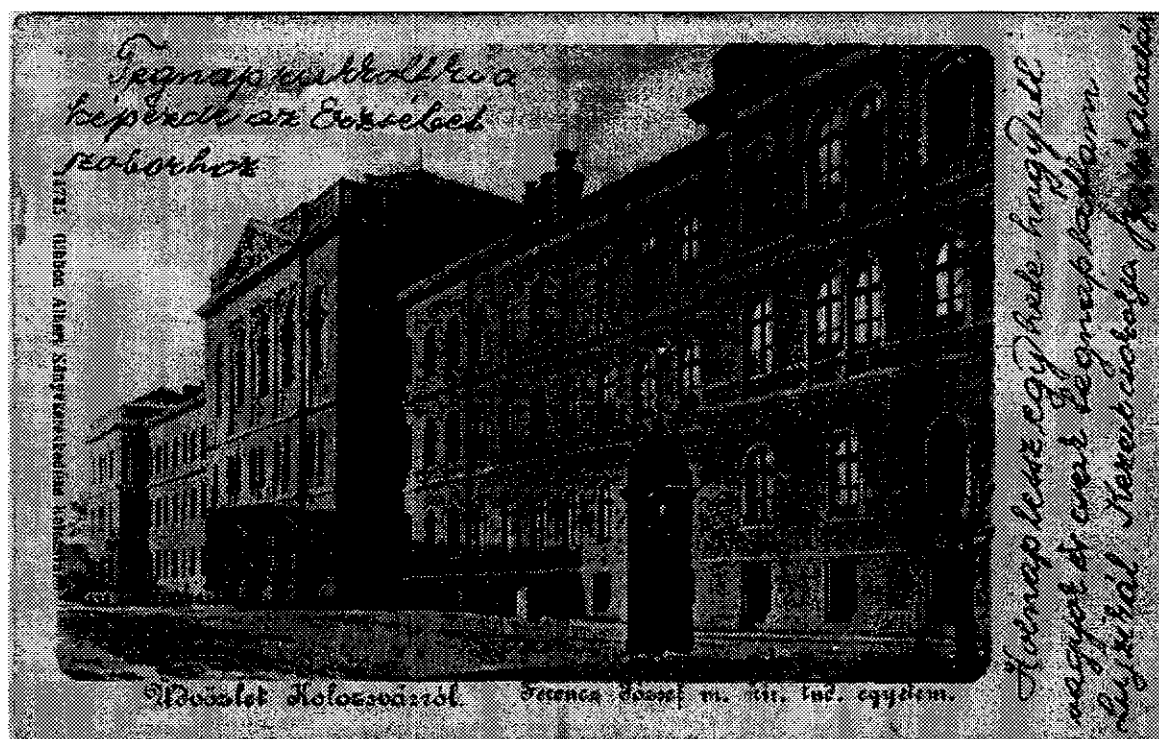
A kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen folyó filozófiai szakképzés az egyetemmel egyidős. 1990-től az addig erősen ideologikus filozófiaoktatás mind célkitűzéseiben, mind tartalmában alapvetően megváltozott. A tanári kar kétharmada kicserélődött, a szakképzés tanrendjét lényegesen átszervezték. Az évente felújított tanterv oktatásstratégiaileg egyszerre igazodik a nyugat-európai egyetemeken, illetve a többi romániai egyetemen folyó szakképzéshez, valamint a két világháború közötti filozófiaoktatás pozitív hagyományához.

A filozófia szakon 1990-től a magyar tannyelvű csoportok is újrászerveződtek. Az 1995/96-os tanévben ötödéven 7, negyedéven 26, harmadéven 30, másodéven 21, elsőéven 21 hallgató tanul magyarul. (Az általános szakképzés egyébként már most is négyéves, a jelenlegi ötödév az utolsó évfolyam, amely a 4, illetve a korábban érvényes 5 tanév elvégzése mellett dönthetett.) A magyar csoportok összlétszáma tehát 105 hallgató, ezzel párhuzamosan a román csoportokban összesen 315 hallgató részesül képzésben. A magyar tannyelvű oktatásra

felvételizőknek fenntartott keretlétszám 20 hely, a második egyetemre felvételizőket a 20 hely felett veszik fel.

A filozófiai szakképzés feladatait két tanszék látja el: a *Filozófiatörténet és Logika*, illetve a *Szisztematikus Filozófia Tanszék*.

A filozófia szakos képzés érvényben lévő tanterve két tantárgytípusra épül: a) **alapozó tárgyak** – filozófiatörténet, logika, szemiotika, ontológia, ismeretelmélet, etika, esztétika, vallásfilozófia, metafizika; b) **választható tárgyak**, amelyek 4 tantárgycsomagba szerveződnek: filozófiatörténet, logika és metodológia, humánfilozófia, episztemológia és kozmológia. Mindegyik tantárgycsomag 10-12 tematikus tárgyat tartalmaz, így összesen 45 tárgy közül választhatják ki a hallgatók – érdeklődési és szakosodási igényeiknek megfelelően – azt a 13 tárgyat, amelyet a negyedik év végéig hallgatniuk kell. (A magyar csoportba járók e tárgyak bármelyikét románul is hallgathatják.) Az alapozó tárgyakból (ezek kötelezőek) írásbeli vagy szóbeli vizsga, választható tárgyakból pedig kollokvium

(dolgozatok bemutatása és megvédése) formájában történik az értékelés.

I. éven a választható tárgyakat az ún. **kiegészítő tárgyak** helyettesítik: pszichológia, szociológia, politológia, közgazdaságtan, művelődéstörténet. Kollokválni ezek közül 2 tárgyból, valamint – ugyancsak első éven – a **segédanyagokból** (idegen nyelv és testnevelés) kötelező. II. éven 2, III. éven 5, IV. éven 6 választható tárgyból kell kollokválni. A felsőbb éveken a kötelező tárgyak részaránya csökken, miközben a választható tárgyak részaránya növekszik. Ennek megfelelően a képzésben egyre nagyobb hangsúlyt kap a hallgatók egyéni, önálló munkája, a könyvtarazás, szakirodalom-olvasás, szakdolgozatírás, a témák és a szakirányítók megválasztása, az irányító oktatókkal való egyéni és csoportos konzultációk.

Az államvizsga a három szigorlat letételét és a szakdolgozat megvédését foglalja magába. Szigorlatvizsgák: 1) filozófiatörténet és filozófiai kategóriák; 2) 1 választható téma a két tanszék által felajánlott két-két, vagyis 4 témából; 3) abból a tárgyból, melyhez a szakdolgozat témája tartozik.

A filozófia tanárképes szak, a Pedagógiai Szeminárium elvégzéséhez pszichológia, pedagógia és metódika vizsga, valamint 60 óra gyakorlati tanítás szükséges.

A Babes-Bolyai Tudományegyetemen magyarul tanuló bölcsészhallgatók tanrendje

A tanári kart tömörítő két tanszék a következő tárgyakból ír ki előadássorozatot, illetve szemináriumokat:

A) Kötelező tárgyak

I. év

Filozófiatörténet és Logika Tanszék

1. Az ókori és középkori filozófia története – előadás: Egyed Péter adjunktus; szeminárium: Tonk Márton egyetemi hallgató.
2. Formális (arisztotelészi) logika – előadás: Gál László adjunktus; szeminárium: Dimén László egyetemi hallgató.

Szisztematikus Filozófia Tanszék 1. Propedeutika – előadás: Nagy György adjunktus; szeminárium: Veres Zoltán egyetemi hallgató.

2. Szemiotika – előadás és szeminárium: Veress Károly adjunktus.

3. Etika – előadás és szeminárium: Ungvári Zrínyi Imre adjunktus.

II. év

Filozófiatörténet és Logika Tanszék

1. Az újkori filozófia története – előadás: Dr. Szegő Katalin ny. előadótanár; szeminárium: Tonk Márton egyetemi hallgató.

2. Szimbolikus logika – előadás: Gál László adjunktus; szeminárium: Dimén László egyetemi hallgató.

Szisztematikus Filozófia Tanszék

1. Ontológia – előadás: Nagy György adjunktus; szeminárium: Veres Zoltán egyetemi hallgató.

2. Ismeretelmélet – előadás és szeminárium: Veress Károly adjunktus.
3. Vallásfilozófia – előadás és szeminárium: Veress Károly adjunktus.
4. Etika – előadás és szeminárium: Ungvári Zrínyi Imre adjunktus.

III. év

Filozófiatörténet és Logika Tanszék

1. A jelenkori filozófia története – előadás és szeminárium: Egyed Péter adjunktus.
2. Logikai rendszerek – előadás: Gál László adjunktus; szeminárium: Dimén László egyetemi hallgató.

Szisztematikus Filozófia Tanszék

1. Metafizika – előadás: Ungvári Zrínyi Imre adjunktus; szeminárium: Veres Zoltán egyetemi, hallgató.

IV. év

Szisztematikus Filozófia Tanszék

1. Esztétika – előadás és szeminárium: Angi István, a Zeneakadémia előadótanára.

B) Választható tárgyak

(megjelölve az ajánlott év)

Filozófiatörténet és Logika Tanszék

1. Empirizmus és racionalizmus – Dr. Szegő Katalin ny. előadótanár (II.év)
2. Klasszikus német filozófia – Dr. Szegő Katalin ny. előadótanár (III.év)
3. Transzcendentális fenomenológia – Egyed Péter adjunktus (IV.; III.év)
4. Posztmodern filozófia – Egyed Péter adjunktus (IV.év)
5. Életfilozófia (Nietzsche) – Dr. Szegő Katalin ny. előadótanár (III.év)
6. Filozófia rekonstrukció (Hegel) – Béres András, a marosvásárhelyi Színművészeti Akadémia előadótanára (IV.év)
7. Patrisztika – Dr. Marton József, a gyulafehérvári Teológiai Intézet előadótanára (IV.év)
8. A magyar filozófia története – Ungvári Zrínyi Imre adjunktus (II.; III.év)

Szisztematikus Filozófia Tanszék

1. Értékelmélet – Ungvári Zrínyi Imre adjunktus (II.év)
2. Cselekvésemélet – Veress Károly adjunktus (III.év)
3. Kultúrfilozófia – Nagy György adjunktus (III.; IV.év)
4. Történelemfilozófia – Nagy György adjunktus (III.; IV.év)
5. Antropológia – Magyari-Vincze Enikő, az Európai Tudományok Tanszék tanára (IV.; III.év)
6. Hermeneutika – Orbán Gyöngyi, a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék adjunktusa (IV.; III.év)
7. A fizika filozófiája – Müller Ádám ny. egyetemi adjunktus (IV.; III.év)

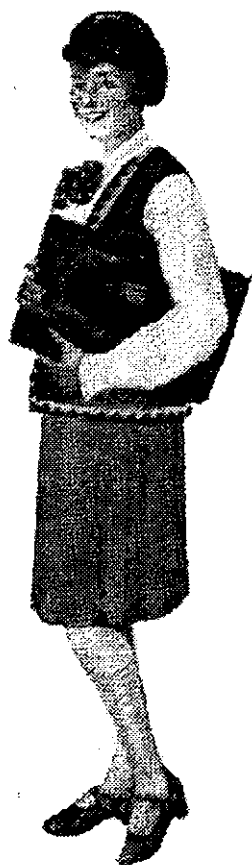

Mai erdélyi magyar diák

Festette: Hoász Rezső.

A Diotima Baráti Társaság (DiBaT)

1994 novemberében alakult Kolozsvárott helyi, kulturális, apolitikus, jogi személyiséggel bíró szervezetként. A baráti társaság céljai: a) a filozófia és társadalomtudományi tanszékek tanárai és diákjai közötti intenzívebb, eredményesebb szakmai kapcsolatok kialakítása; b) az oktatás célhorizontjának tágítása vendégtanárok meghívásával, valamint szakelőadások tartásával; c) körí tevékenységek megszervezésével lehetőséget biztosítani a diákok számára az egyéni vagy csoportos tevékenységek eredményeinek a bemutatására; d) közlési keretek megteremtése egy, a társaság által szerkesztett munkafüzet által; e) ez erdélyi filozófiai hagyományok ápolása, a jelentős alkotók életműveinek az újramegjelentése; f) pályázatok kiírása; g) kapcsolattartás a jelentős európai kutatói műhelyekkel, egyetemi tanszkekkel.

Mai erdélyi magyar diáklány

Festette: Hancz. Rózsa.

A Diotima Baráti Társaság célkitűzéseit három struktúrában valósítja meg: a Diotima Kör tevékenysége, a Kellék (Diotima munkafüzetek) szerkesztése és megjelentetése, valamint a Diotima-könyvek kiadása által.

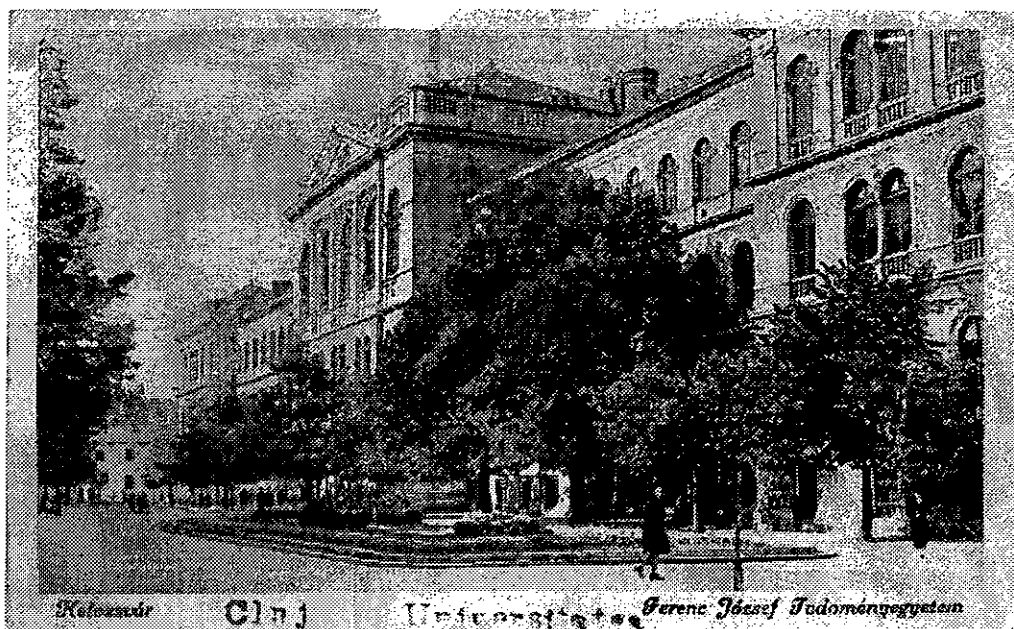
I. A Diotima Kör

A Diotima Kör a kolozsvári filozófusok köre volt, amelyet 1970-ben Tamás Gáspár Miklós hozott létre, s amelyet 1978-ban megszüntettek. 1992-ben indult újra többszörös célkitűzéssel. Ezek között a legfontosabb a filozófiai tevékenység művelése, szabad műhely formájában, amelyben döntő többségben a Babes-Bolyai Tudományegyetem hallgatói vesznek részt. Az eddigiekben a kör tevékenységébe a filozófia szakos hallgatók mellett szociológia, pszichológia, filológia, teológia és matematika szakos hallgatók kapcsolódtak be; körünk a diszciplínákhoz közel álló egyetemi oktatókkal, kutatókkal bővül, akik időszakonként beszámolnak foglalatosságairól, kutatásairól. A célok között kiemelt helyet foglal el a környező országok filozófiai műhelyeinek és kiemelkedő kutatóinak megismertetése a kolozsvári szakmai közönséggel.

Az elmúlt év folyamán a következő témák szerepeltek vitaestjeink programjában: Kommunikációképtelenség, Wittgenstein filozófiája, Az öngyilkosság keresztény értelmezése, Az értelmiségi státus, A feminizmus.

II. A Kellék

A Kellék egyike a Diotima munkafüzetek sorozatban megjelenő kiadványoknak. Első száma 1994 decemberében jelent meg – közel másfél éves vajúdás után. Ez idő alatt kikristályosodtak és megfogalmazódtak mindazon célok ill. okok, amelyek a lap megjelentetését szükségessé tették. Ez utóbbiak közül a legfontosabb az, hogy a diákok szakmai önkifejezését folytonosságában lehetővé tevő, társadalomtudományi jellegű szakmai fórum vagy szellemi műhely – az egy Diotima Kör kivételével – nem létezik/létezett Kolozsváron. A Kellék ezt a hiányt igyekszik pótolni. Struktúrája három tematikus egységet foglal magába. Az első és egyben legterjedelmesebb egység egy – különféle szakmai szempontokból megközelíthető – kötött tematika. A második szerkezeti egység a tanulmányokat, esszéket tartalmazó műhely rovat, amely aktuális problémákat tárgyal. Az utolsó tartalmi egység recenziókat, fordításokat, pályázatokat közöl.

A Kellék szerkesztői – Tonk Márton, Demeter Attila, Ilyés Szilárd, Szigeti Attila – a lap megjelenését negyedévenként tervezik. Az eddig megjelent két számot hamarosan követi az előkészület alatt álló 3. (Nietzsche-)szám.

III. Diotima Könyvek

A Diotima könyvek kiadásának koordinátora Ungvári Imre, a kiadásban részt vesznek Hajós József, Szegő Katalin és Egyed Péter. A könyvkiadási terv szerint az erdélyi magyar nyelvű filozófia alapvető fontosságú munkáit kell kiadni, gondozott szövegek alapján, elő- és utószóval, kritikai apparátussal. Monográfiák készülnek Brassai

Sámuel, Böhm Károly, Tavaszy Sándor, Bartók György, Varga Béla, Makkai Sándor, Bretter György munkásságáról – hozzávetőlegesen tíz kötetben, ötezer oldalon.

A Diotima Baráti Társaság jelenlegi elnöksége: Egyed Péter elnök, Veres Zoltán alelnök, Tonk Márton, Ungvári Imre, Tankó Éva és Csiszér Eszter elnökségi tagok.

Levelezési cím (az önálló helyiség megszerzéséig): Egyed Péter, str. Fintinele, nr.7, bl.A, sc. VII, et. IX, ap.218. Tel.: 00 40 64 186875.

